

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS

Nr 412

De Dochter van den Bezembinder

De Dochter van den Bezembinder

I.

Op een winterachtigen herfstavond van het jaar 1800, stapte een jonge man diep in zijn mantel gehuld, den breedgeranden hoed tot bijna over de oogen neergetrokken, de herberg « Het Huis van Koophandel » buiten de Smedepoort te Brugge, binnen.

In den haard vlamde een groot vuur.... De waard, zijn gezin en eenige klanten zaten er bij en allen keken nieuwsgierig en zelfs achterdochtig naar den vreemdeling. 't Waren ook schuwe tijden.

Maar de bezoeker legde zijn hoed op een tafel en toonde zijn knap en open gelaat, dat dadelijk vertrouwen moest wekken bij eerlijke lieden.

— Goeden avond! klonk zijn heldere stem. 't Is hier beter dan buiten.

— Zet u bij 't vuur, heerschap, noodigde de waard. Ja, 't is een gure avond. De Winter zit al in de lucht.

— Och, ik zal niet lang toeven, want ik heb

nog een heele reis voor me... Men heeft mij verteld dat gij paarden verkoopt. En daar ik pas uit Engeland overgekomen ben, wensch ik een paard aan te schaffen, om mijn reis over land te vervolgen. Ge begrijpt dat ik een teruggekeerde refugé ben...

De Fransche Republikeinen waren toen meester in ons land en hadden hier een waar schrikbewind gevoerd. Veel edellieden, door de republikeinen als volksverdrukkens vervolgd, waren voor hen naar den vreemde geweken. Maar nu herleefde de hoop op betere toestanden. Napoleon had zich van 't gezag in Frankrijk meester gemaakt en bezat als consul vorstelijke macht. Er kwam verandering. En veel uitgewekenen keerden terug naar hun land.

— Welkom dan in Vlaanderen, zei de waard. Ge zult hier veel verandering vinden.

— Och, ik was een kind toen ik met mijn ouders het land verliet... Het is tien jaar geleden. Ik was vijftien jaar, nu ben ik er dus vijfentwintig. En van het vroegere herinner ik me weinig. Mijn ouders zijn gestorven... Ik heb hun kasteel, dat door de republikeinen verkocht was laten terug koopen.

— En waar staat het? vroeg de waard nieuwsgierig.

— Bij Ieper... 't heet de « Maarburg ».

— En wilt gij er van avond nog heen?

— Ja... Te paard zal dat zooveel tijd niet vragen.

— O, de afstand ware voor een flink ruiter geen bezwaar, maar de streek is niet veilig.

— Hoe zoo?

— Ze wemelt van roovers...

— O, ik ben goed gewapend...

— In het Vrijbosch zit een gemeene bende. En van haar kapitein, zekeren Bakelandt, vertelt men wreede dingen.

— Dan zal men ook wel veel overdrijven zooals het gemeenlijk gaat, wanneer men over roovers spreekt. Die kerels zijn doorgaans lafaards, als ze tegenstand ontmoeten. In elk geval ben ik niet van plan me door zulk gespuis te laten afbrengen van mijn reis. Hebt gij paarden te koop? Een kennis hier in de stad gaf mij uw adres.

— Ja, een flink paard kan ik u leveren, mijnheer, antwoordde de waard. Maar waarom toch niet gewacht tot morgen?

— Omdat ik eindelijk eens zoo gauw ik kan, in mijn eigen huis wil zijn.

— Als ge nu tien jaar afwezig zijt geweest, kan een dag min of meer niet maken, merkte de vrouw van den waard op. Een ongeluk is spoedig gebeurd, mijnheer. Voortdurand komen er hier reizigers die van de bende schrikkelijke dingen vertellen. En niemand durft nog in den nacht langs die kanten reizen.

— Ik zou me een lafaard voelen moest ik om zoo een reden hier blijven hangen, hernam de jonge man. En, al ben ik geen bluffer, 't zou me niet rouwen dien Bakelandt te ontmoeten en West-Vlaanderen van hem te bevrijden.

— Maar hij is nooit alleen, zei de waard. De roovers gebruiken allerlei list en lagen.

— 't Zal niet gezegd worden, dat Robert van Maare voor hem zijn reis staakt, hernam de jonge man fier. Willen we eens naar uw paarden gaan zien? En uw vrouw kan misschien intusschen een avondmaal gereed maken.

De waard ontstak een lantaarn en ging met Robert van Maare naar den stal.

Robert koos een slank rijpaard, en betaalde zonder af te dingen den hoogen prijs. Dan zette hij zich aan tafel om te eten.

— God gave, dat ik u kon overhalen pas morgen uw reis te vervolgen, hernam de waard.

Robert van Maare wilde echter niet blijven. En na smakelijk gegeten te hebben, was hij gereed om te vertrekken.

Hij nam van den waard een zadel en getuig over en bond zijn reiszak op het paard.

Allen kwamen aan de deur, toen Robert opsteeg. Het paard was wat schichtig. Maar de jonge edelman moest een flinke ruiter zijn, want dadelijk beheerschte hij het dier. Hij riep nog een avondgroet en vertrok.

Hij had zich voorgesteld van avond nog den Maarburg te bereiken, en hij was niet gewoon snel zijn plannen te wijzigen.

Zijn vader had bij zijn vlucht veel goed kunnen meenemen en in Engeland sluikhandel gedreven naar Vlaanderen, Nederland en Frankrijk en aldus zijn fortuin vermeerderd, terwijl veel lotgenooten hun kapitaal opleefden. Zoo had Robert een flink kapitaal geerfd en hij wilde nu in Vlaanderen landerijen koopen en een grondbezitter worden, zooals de vroegere van Maare's allen waren geweest...

In vroolijke stemming draafde Robert over den eenzamen, verlaten weg. En weldra bevond hij zich tusschen dichte bosschen, waardoor klagend en huilend de wind stormde.

Maar Robert van Maare kende geen vrees. Hij hield veel van avonturen.

Robert reed door Torhout, Hoogde en dan door West-Roosebeke. De baan daalde en klom. En weer werd ze door bosschen belijnd, de uitloopers van Houthulst's dicht woud, algemeen « Den Vrijbosch » genoemd.

Plots steigerde zijn paard en stuitte het zelfs zijn vaart.

— Er is onraad, dacht Robert, die te goed de paarden kende, om niet onmiddellijk te begrijpen dat het dier schrok.

Een gedaante rees vóór hem op en klagend klonk het:

— Mijnheer, een aalmoes, als 't u belieft!

Robert meende een vrouw in een kapmantel te onderscheiden, maar 't was de stem van een man. Hij boog zich ter zijde en gaf de vermeende bedelares een slag, dat ze omver tuimelde.

— Dat is een, schreeuwde hij. En de tweede schiet ik neer!

Wel zeven kerels sprongen nu uit het bosch. Robert vuurde en hoorde een kreet. Maar een kogel floot hem nu ook om de ooren. En het paard wilde niet vooruit. 't Werd zoo een hachelijke toestand.

— Geef u over! riep men.

— Nooit! bulderde Robert terug.

Daar naderde een ander ruiter.

— Mijnheer van Maare, ik kom u helpen! schreeuwde hij. Bakelandt en zijn mannen zijn lafaards!

— De Wilde Ruiter! kloeg er een van de roovers.

De bedelares was opgesprongen en verdween met de anderen in het woud.

— Het gevaar is voorbij, sprak de helper. Maar voor alle zekerheid, zal ik u begeleiden, mijnheer van Maare.

— Gij kent mij?

— Ik wist dat ge naar Maarburg zoudt komen...

— Zijt ge misschien de portier van mijn kasteel?

— Neen, neen... Men noemt mij den Wilden Ruiter, omdat ik zoo snel kan rijden, en veel bij avond op de baan ben. En sta me toe, mijn naam voor u te verbergen. Er is trouwens niemand in de streek, die me kent. Ze houden me zelfs voor een soort van spook... den Wilden of den Eeuwigen Jager!

Dat leek allemaal ook zeer geheimzinnig.

— Ik dank u voor uw hulp. Ik was juist in groot gevaar.

— Ik rijd 's avonds rond om eenzame reizigers te helpen. Wie ik ben dat komt er niet op aan. Ik heb er nu eenmaal genoeg in de roovers te weerstaan. Ik zal u vergezellen.

— Men heeft mij voor de roovers gewaarschuwd, maar ik wilde niet naar raad luisteren, die nu toch blijkt goed geweest te zijn, erkende Robert.

— Uw reis tot morgen uit te stellen?

— Ja, maar ik kon niet besluiten te bukken voor gespuis.

— De fierheid van een edelman! Ik begrijp uw gevoelens. En als er zoo een dozijn dapperen in de streek waren, zou het spoedig met de roovers uit zijn. De menschen stellen hen voor als een on-

verschrokken bende, maar 't is een hoop ellendige lafaards, die leemen hutten binnendringen en daarvoor met een half of een heel dozijn mannen zijn, en ze moeten even talrijk wezen om een eenzamen reiziger aan te vallen. Ze weten echter dat ze een vreeselijken naam hebben.

— Wel, ik hoop dan met u te mogen meewerken om de bende spoedig uit te roeien. Het is u bekend dat ik me op Maarburg ga vestigen?

— Jawel, dat heeft Loden Martens, de portier, verteld.

— En woont gij ver van mij af, mijnheer?

— Ik woon nergens en overal... Dat klinkt geheimzinnig, 'k weet het... En ze zullen u over mij allerlei onzin vertellen. Zelfs dat ik een toovenaar ben.

— Ge voldoet misschien aan een belofte?

— Och, vraag niet verder naar mij. Gij zijt uit Engeland teruggekeerd?

En de Wilde Ruiter begon dan over den tijd te spreken. Er was veel geleden geworden in Vlaanderen... En men verwachtte nu betere dagen.

Robert van Maare kon 't gelaat van zijn heiper niet onderscheiden. De Wilde Ruiter droeg dan ook een breedgeranden hoed en lange lokken golfden hem om 't hoofd en over de schouders tot op een zwarten mantel.

Was hij jong of oud, deze geheimzinnige zwer-

ver? Maar Robert was te bescheiden om zulke vragen te stellen.

De roovers lieten niets meer van zich merken.

Ze kwamen nu in de donkere dreef van het bosch, waar de wind boven het geboomte voer. De Wilde Ruiter moest wel geen zweem van vrees kennen. Hier en daar stond het leemen hutje van een bezembinder.

Eindelijk verlieten ze het woud.

— Dat licht daar is van Maarburg, zei de Wilde Ruiter.

— Het ontroert me, sprak Robert.

— Dat kan ik gelooven... Het toont uw vaderlijk huis met zijn vele herinneringen. En dan na tien jaren terug keeren... En uw ouders die in Engeland gestorven zijn...

— Gij weet dat dus ook?

— Ja... En hoe maken het uw zusters Margaretha en Elise?

— Beiden zijn gehuwd. Gij kent mijn familie van vroeger?

— O ja...

— En ik mag uw naam niet weten?

— Ik heb er een reden voor. Vraag niets!

Ze kwamen vóór de poort De Wilde Ruiter blies op een fluitje.

En dadelijk daarop was er achter de poort gerucht.

— Wie daar? klonk het.

— Ik ben het, jonker van Maare! riep Robert

— Nu neem ik afscheid, sprak de Wilde Ruiter.

— Maar ik bied u gaarne gastvrijheid aan, verzekerde Robert.

— Mijn taak roept me elders.

— Dan mag ik u toch beloonen voor uw groote diensten?

— Ik neem niets aan... Wiit ge mij een genoege doen, laat dan morgen een milde aalmoes brengen aan Jan Posteels, een bezembinder, die een kwartier van hier woont, nabij het bosch.

— Jan Posteels zegt ge?

— Ja... En verder wensch ik u veel geluk in uw oude woning. Goeden avond.

De zonderlinge man gaf Robert zelfs de gelegenheid niet hem de hand te drukken. Hij wendde den teugel en reed heen.

II.

Robert van Maare wandelde den volgenden dag naar de hut van Posteels, den bezembinder, dien hij op verzoek van den geheimzinnigen ruiter een aalmoes wilde brengen.

De portier had hem ook gezegd, dat niemand in de streek wist, wie de Wilde Ruiter eigenlijk was. De zonderlinge man dwaalde altijd rond. Hij had veel priesters, die zich voor de Franschen moesten verbergen, beschermd en hen naar hoeven gebracht, waar men in het verborgen mis las, toen de Republikeinen de kerken gesloten hadden. Van Napoleon, die thans heerschte, mochten de kerken weer geopend worden.

Velen beschouwden den Wilden Ruiter als een soort van spook en als zoedanig moesten de roovers ook wel doodsbang voor hem zijn. Anderen wisten, dat de Wilde Ruiter aalmoezen bracht aan zieken en in het algemeen alle ongelukkigen hielp. Hij had ook talrijke deserteurs verborgen die niet in het leger der Franschen wilden dienen.

— Ik zou hem wel eens nader willen kennen, dacht Robert. Hij moet toch ergens wonen.

Een boer wees hem de woning van Posteels, den bezembinder. Op het geklop deed een meisje van ongeveer twintig jaar open. Verbaasd keek

Robert haar aan. Ze scheen iets voornaams over zich te hebben.

Robert zei, dat hij wenschte Posteels te spreken. Het meisje bood hem een houten stoel aan.

Een vrouw kwam uit het achterhuisje. Ze had een grof, maar goedig gelaat.

— Mijnheer zou vader willen spreken, zei het meisje.

— Wel, Magda, roep vader dan, sprak de vrouw.

Ze knikte naar Robert en vroeg:

— Ge zijt zeker de jonker van den Maarburg?

— Jawel, moedertje.

— Ik had gehoord dat gij terug kwaamt. Maar ik zou u niet herkend hebben.

— Dat ik geloof ik... Ik ben tien jaar weg geweest.

— 't Is een heele tijd. En God verleene ons nu betere dagen...

— Ge hebt mijn ouders zeker goed gekend, vrouwtje?

— O ja, jonker... En ik heb u en uw zusters ook dikwijls bij hen gezien. Maar toen woonden we in het bosch. Later trokken we naar Torhout.

Jan Posteels kwam binnen, de muts in de hand.

— Dag jonker, groette hij. Terug in Vlaanderen?

— Ja... Gisteravond kwam ik hier aan. Maar ik had eerst een onaangename ontmoeting. De roovers wachtten me af.

En van Maare vertelde nu hoe hij door den Wilden Ruiter geholpen was geworden en dezen beloofd had de belooning voor dien dienst aan Posteels uit te keeren. Hij legde een goudstuk op tafel.

— Hartelijk bedankt, sprak de bezembinder. Ja, die ruiter laat nu aan dezen, dan aan dien wat geld geven door menschen, die hij bijgestaan heeft.

— Maar wie is hij eigenlijk? vroeg van Maare.

— O, dat weten de menschen niet, antwoordde de bezembinder.

— De Wilde Ruiter komt toch ook wel eens hier, zei mijn portier.

— Omdat hij eens eenige keeren wat drinken vroeg voor zijn paard, beweren de menschen nu dat hij ons van tijd tot tijd bezoekt, sprak Posteels.

— Hoe ziet hij er uit? Is hij jong of oud?

— Hij draagt een masker.

— En hij kent mijn familie van vroeger; dus moet hij uit de streek zijn.

— Iemand die zich dan toch niet bekend wil maken. Maar hij doet veel goed. Hij helpt de reizigers tegen de roovers en heeft ook verdoken

priesters bijgestaan, als de Fransche gendarmen ze opzochten.

— De priesters zijn erg vervolgd geworden, naar ik hoor.

— O ja, zij die geen trouw aan de Republiek wilden zweren, en zoo waren de meesten. Ze lazen mis in 't geheim... in een huis of in een schuur, doopten de kinderen, berechtten de stervenden, maar ze moesten verkleed van hofstede tot hofstede gaan. En de Wilde Ruiter heeft ze dan dikwijls gewaarschuwd als er gevaar was en ze zelfs op zijn paard meegevoerd.

— En dan durven sommige menschen nog beweren, dat hij een duivelsdienaar is.

— Dom volk, zij die dat zeggen, oordeelde Posteels.

De jonker werd hier ook al niet wijzer. Hij groette de lieden en toen hij heen ging, was hij verbaasd over het voornaam uitzicht van Magda, de dochter.

Hij trok nog wat rond. Hij ontmoette een jongen man en bleef staan.

— Vergis ik mij? vroeg hij. Neen! Gij zijt Raoul van Heilbeke... We hebben als kinderen gespeeld, toen onze ouders elkaar bezochten.

— Ja... bekende de ander Gij zijt Robert van Maare.

Ze gaven elkaar de hand. Raoul zag er echter schuw uit.

— Gij zijt altijd in het land gebleven? hernam Robert.

— Ja...

— En uw ouders?

— Zijn al jaren dood...

— En uw zuster Geraldine?

— Zij is bij familie in Duitschland. Maar neem me niet kwalijk... ik moet heen. Men verwacht mij.

— Ik ben terug op mijn kasteel... Kom me eens bezoeken! noodigde Robert op gullen toon.

— Goed... Tot ziens dan...

Raoul ging door.

— Wat doet hij vreemd! mompelde Robert.

Een boer kwam naar hem toe.

— Jonker, pas op voor dien kerel, zei hij. Raoul van Heilbeke is een vriend der Franschen. Voor geld heeft hij deserteurs en priesters verraden.

— Is dat waar?

— Ja, hij is slecht. Hij maakt den naam van Heilbeke ten schande. Zijn ouders moeten goede lieden geweest zijn, zegt men. Ze woonden op een kasteel tegen Torhout.

— Inderdaad, en ik heb ze goed gekend.

— Raoul sleurt hun naam door het slijk. Hij is een Judas. Ook verkeert hij met ruw en slecht volk. Hij speelt en drinkt... Ja, pas op voor hem...

Robert van Maare was bedroefd over deze mededeeling. Maar ja, in de verloopenen jaren waren velen in het verderf geraakt.

— Een van Heilbeke! Daarom zal zijn zuster uit schaamte naar familie in Duitschland vertrokken zijn, dacht hij.

Toen Robert op zijn kasteel terug keerde, bevestigde de portier dat nieuws over van Heilbeke.

— Wat voor een man is die Posteels? vroeg Robert.

— O, een brave bezembinder, die steeds op ronde is... Hij is van de kanten van Torhout naar hier gekomen. Maar zijn dochter heeft het hoog zitten. Ze kleedt zich te schoon... Ze doet of ze een rijke dame is.

— Gedraagt ze zich niet goed?

— Dat mag ik niet zeggen. Maar de menschen houden hier van eenvoud... Magda Posteels is hun te fier... De ouders hebben haar bedorven. Het meisje zou beter doen met hard te werken. Peins eens, ze zit dikwijls te teekenen in het bosch. Ze doet of ze geleerd is...

Robert merkte in de volgende dagen nog, dat Magda Posteels zeer beschaafd was. Het verbaasde hem. De ouders moesten haar wel goede manieren geleerd hebben. En toch zag Posteels er een gewonen, armen bezembinder uit.

De notaris van het dorp beweerde ook, dat Magda veel te hoogmoedig was.

— Ze weigerde meid bij ons te worden, zei hij. Ze loopt liever rond... En ik vermoed zelfs, dat ze met de roovers in betrekking staat... 't Is best mogelijk, dat zij hun inlichtingen geeft.

— Maar dat zou toch verschrikkelijk zijn! riep Robert uit. De dochter van den braven Posteels!

— Ja, ja, braaf... Vertrouw de menschen niet, jonker. 't Is een rare tijd.

Op zekeren dag reed Robert door het bosch. En in een dreef zag hij, dat Magda stond te spreken met Raoul van Heilbeke.

— Dat is toch niet pluis, zei hij. De notaris kan wel gelijk hebben... Nu er zooveel niet meer met de Franschen te verdienen is, spant van Heilbeke misschien wel met de bende van Bakelandt samen... En Magda kan hem inlichtingen geven over hoeven of reizigers... Ik moet op mijn hoede zijn voor Posteels en zijn dochter.

Hij liet niet merken, dat hij hen bespied had en zette zijn weg voort.

Nadien vernam hij dat Magda zieken verpleegde.

— Het kan alles huichelarij zijn, om de menschen te verschalken, oordeelde Robert.

Op een avond, toen hij naar zijn kasteel reed,

verscheen plots de Wilde Ruiter. Hij droeg zijn masker.

— Jonker, zei hij, ik zou u eens wat willen vragen.

— Ge hebt mij zulk een grooten dienst bewezen, dat ik gaarne iets voor u zou doen, antwoordde Robert.

— Raoul van Heilbeke is een vriend uit uw jeugd...

— Onze ouders bezochten elkaar dikwijls en ja, ik heb toen veel gespeeld met Raoul en zijn zuster Geraldine...

— Gebruik uw invloed om Raoul weer op den goeden weg te brengen...

— De schurk luistert niet naar raad... Hij gedraagt zich als een laffe ellendeling...

— Dat is helaas waar! Het zijn vreeselijke tijden geweest en menigeen is tot kwaad vervallen.

— Gij verdedigt van Heilbeke nog, gij, die juist de vervolgdten beschermt...

— Ik heb dikwijls kwaad, door hem bedreven, kunnen herstellen. Eens leidde hij de Fransche gendarmen naar een hoeve, waar buitenlieden in het geheim vergaderd waren, om mis te hooren. Raoul wilde den priester overleveren. Ik was eer op de boerderij dan hij en kon al die lieden waarschuwen en den priester veilig weg leiden... O, ik kon u meer vertellen over mijn bemoeiingen, om zijn plannen te verstoren. En toch zou ik zoo

vurig wenschen, dat gij hem op den goeden weg terug bracht. De van Heilbeke's waren steeds brave edelen, die veel goed deden. Raoul onteert hun nagedachtenis... Hij zal maken, dat de eens geëerde naam gevloekt wordt... O, kon hij tot inkeer komen!

— Nu, ik wil nog wel eens met hem spreken, maar het zal niet helpen... Ja, het zijn nog ellendige tijden. Ik wantrouw Posteels en zijn dochter ook.

De Wilde Ruiter maakte een afwerend gebaar.

— Posteels is een doorbrave man, eerlijk als goud, en Magda doet veel goed. Luister toch niet naar laster! sprak hij.

— Wie zijt gij dan toch?

— Eens zult ge het vernemen... nu kan ik het nog niet zeggen. Doe uw best voor Raoul, ik smeeke het u! En ik dank u op voorhand!

De ruiter groette en reed heen.

Robert zocht Raoul van Heilbeke op en vroeg hem waarom hij toch zoo zijn naam door het slijk sleurde.

— Moei u niet met mij! snauwde de jonge man. Blijf me uit den weg... of ik zal het u lastig maken! Ik doe wat ik wil.

En woedend liep hij heen.

— Zoo gedraagt zich een van Heilbeker! zei Robert. O, het is maar goed, dat zijn ouders dat niet meer beleven en zijn zuster Geraldine ver weg is. Zij was zulk een braaf en gevoelig meisje. Ik herinner het me nog goed. Wat moet ze een verdriet hebben over haar verdorven broer, die op die gemeene wijze met den vijand heult... En waarom stelt de Wilde Ruiter dan zulk een belang in hem?

III.

Robert van Maare zat vóór het raam van zijn kasteel. Het land lag daar somber. Twee molens staken hun wieken op als armen die om ontferming smeekten over Vlaanderen... O, het ging er nog zoo ruw toe. De ellende verstompte de menschen...

— Wat zal er veel te beschaven zijn! dacht de jonker.

Hij zag Posteels naderen. De bezembinder scheen nu opgewonden.

— Er is zeker wat gebeurd, dacht de jonker, en hij ging naar buiten.

— O, jonker, kom toch, zei Posteels. Raoul van Heilbeker ligt bij ons te sterven...

— Wat is er dan gebeurd? vroeg Robert verschrikt.

— Hij is door een meisje met een mes gestoken... Och, er is ruzie geweest in een kroeg... Zulk leven, zulk einde...

Robert ging mee... Raoul van Heilbeke lag op een kafzak en Magda zat bij hem te weenen.

— Waarom heeft zij zulk een verdriet? dacht Robert. O, die twee konkelden samen tegen de eerlijke lieden...

— Raoul, kent ge me nog? vroeg Robert.

De gewonde opende de oogen...

— Ja, murmelde hij. Robert...

— O, denk nu aan uw brave ouders, aan uw zuster Geraldine. Kom tot inkeer...

Snikkend verliet Magda de kamer. Robert sprak met van Heilbeke over zijn ziel...

— Haal een priester! smeekte Raoul. O, ik heb zoo veel misdaan... ik moet mijn zonden belijden...

Tegen den avond, stierf de jonge man boetvaardig en kalm. Magda had hem bijgestaan... En toen moest Robert toch bekennen, dat zij zacht en goed was. Maar waarom gedroeg ze zich dan zoo vreemd?

De Wilde Ruiter vertoonde zich niet. Wist hij niet wat er gebeurd was?

Robert liet den doode naar zijn kasteel brengen.

— Hij is een van Heilbeke en ik wil hem van uit mijn huis doen begraven... ik denk aan zijn ouders en zuster, sprak de jonker.

Magda schilderde het wapen der van Heilbeke's, en legde dit op den doode.

— Wat kent zij dat wapen goed, en hoe begaafd is ze! Wonderlijk meisje! mompelde Robert, steeds meer en meer verrast.

De dag der begrafenis kwam. Posteels en zijn vrouw waren in den stoet, maar Magda bleef afwezig. Robert vroeg niet naar haar... Zeker wilde ze haar verdriet niet aan de menschen toonen. Maar waarom greep de dood van Raoul haar zoo aan?

De kist werd in de kerk gedragen en de oude priester, die zich nu niet meer moest verbergen, ontving ontroerd den doode.

Robert keek verbaasd op. Voor in de kerk zat de Wilde Ruiter. Nu was hij hier... Hij droeg geen masker, maar hield een zakdoek vóór het gelaat. Hij scheen zeer ontroerd.

— Hij moet vroeger een vriend van Raoul geweest zijn, oordeelde Robert.

De dienst begon. Robert bad. Hij dacht aan de ouders, en aan Geraldine.

— Ik zal Geraldine opsporen, besloot hij. Ze zal zeer arm zijn. Het is mijn plicht haar te helpen om de oude vriendschap.

De kist werd buiten gedragen. Wankelend en weenend volgde de ruiter...

Hij stond aan den rand der groeve en zag de kist nederdalen. Zacht klonk de stem van den priester. En dan ruischte het « Rust in Vrede ».

De Wilde Ruiter wendde zich tot het opeengehoopte volk.

— Menschen! zei hij. Wilt ge eenige oogeblikken naar mij luisteren?

De menigte drong wat nader. Robert ontroerde.

— Vrienden, vervolgde de ruiter, ge weet dat ik mijn best heb gedaan in den benarden tijd voor ons volk. Ik heb vervolgde priesters bij dage en bij nachte rondgeleid; ik heb deserteurs verborgen en beschermd; zieken bijstand verleend. Ik bespiedde de roovers, die een bijgeloovige vrees voor me hadden. Dikwijls heb ik mijn leven gewaagd. O, ik vertel u dit niet om er mij op te beroemen. Ik deed dit alles om 't geslacht van Heilbeke te verheffen. Raoul, dien we heden begraven, die boetvaardig is gestorven, heeft lang geleden. Hij was een bondgenoot der Franschen. Hij schond den eerlijken naam van zijn huis. Ik ben ook een van Heilbeke. En ik werkte het goede ter eere van ons geslacht en uit boete en herstel voor het kwaad, dat Raoul stichtte... Het was voor mij een zware taak en toch heb ik ze vervuld... God hielp me, en ik dank er Hem voor. Ik heb ons schild in eere gehouden. En wat voor mij van nog grooter waarde is, ik heb veel menschen diensten kunnen bewijzen.

— Heel veel, stemde de oude priester toe. Gij zijt een zegen geweest voor veel geestelijken en leeken.

— Menschen, ik dank in 't bijzonder Posteels, den bezembinder en zijn vrouw, die me huisvesting verleenden. Ze namen me als kind op. En nu is mijn taak afgelopen. Ik behoef me niet langer te vermommen. Ik mag me bekend maken...

De Wilde Ruiter wierp zijn mantel en hoed, zijn pruik en baard af.

't Was doodstil. Ieder stond verbaasd... De ruiter was een meisje, het was Magda, de zoogenaamde dochter van den bezembinder.

— Raoul was mijn broeder... Ik ben Jonkvrouw van Heilbeke, snikte ze.

Toen was het Robert of hij duizelde.

— Ik nam de vermomming aan, om beter mijn taak te vervullen, veel te herstellen, wat mijn broeder misdeed, hernam het meisje. In de streek kende men mij niet. Als ik niet uitreed, kon ik als meisje rond loopen... Het was om de streek te bespieden en ook om ons brood te verdienen, want de Franschen hebben ons alles ontnomen, het kasteel, de landerijen... O, ik ben dikwijls belasterd geworden. En ik mocht me niet bekend maken... Wat mijn broeder misdeed, wilde ik herstellen. Om mij verhuisden Posteels en zijn vrouw naar hier. De ruiter was ik.

Robert beheerschte zijn verbazing. Hij keek het meisje scherp aan.

— Ja, gij hebt de trekken der van Heilbeke's, sprak hij. Hoe heb ik dat nooit eerder gezien!

— Omdat ge niet kondt vermoeden wie ik was en meende, dat ik in Duitschland verbleef. En ik had Raoul geboden alles te verzwijgen. Nu weet ge waarom ik u vroeg hem te beteren... ook waarom Magda met hem sprak. Ik was Magda...

Jonkvrouw van Heilbeke boog zich over het graf.

— Broeder, rust in vrede, sprak ze.

— Vrienden, riep Robert, ik spreek wel in uw aller naam, als ik de Jonkvrouw van Heilbeke dank voor haar kloeke daden.

— Geraldine, ge gaat met mij naar het kasteel, zei Robert. Nu zijt ge geen Magda meer. Ik smeeek u, blijf een tijd op den Maarburg.... Ik zal er Posteels en zijn vrouw ook noodigen. We moeten uw toestand bespreken. Onze ouders waren vrienden...

— Ik weet het, maar ik moet zwijgen... Als mijn pleegouders mee mogen komen, neem ik uw uitnoodiging aan.

Robert wenkte den bezembinder en zijn vrouw. En met den ouden priester begaven allen zich naar den Maarburg.

Het volk verspreidde zich, de gebeurtenis druk besprekend, die zoo wonderlijk scheen, dat velen dat nieuws nog niet konden gelooven. En toch, ja, men had Magda Posteels altijd een vreemd meisje gevonden. Nu wist men, waarom ze zoo voornaam was en hoog boven anderen stond.

IV.

Robert van Maare, Geraldine, Posteels, zijn vrouw en de oude priester zaten op het kasteel.

— Toen de Franschen in het land kwamen, konden wij niet vluchten, vertelde Geraldine aan Robert. Moeder was ziek. We werden uit het kasteel verjaagd en woonden bij een nicht te Torhout. Moeder stierf daar een jaar later. Raoul was toen achttien jaar. Om geen soldaat voor de Franschen te moeten worden, zwierf hij met andere jonge lieden rond in de bosschen bij Aatrijke. Ik bracht hem dikwijls eten, kleeren en geld. Zoo leerde ik al de gevaren te trotseeren. Vaders gezondheid was ook wankelend geworden. We leefden stil en zuinig, hopen op betere tijden. Maar vader stierf een jaar na moeder. Op mijn tochten in de bosschen had ik ook een zoon van Posteels, den bezembinder, geholpen. Ik merkte, dat mijn nicht, die zeer gierig was, het moe werd mij nog te onderhouden. En ik was te fier om bij haar te blijven. Ik vroeg Posteels en zijn vrouw om bij hem te mogen wonen en ik beloofde bezems uit te leuren.

— Gij een van Heilbeke, zei Robert.

— O, liever zulk werk dan genade-brood te eten.

— Waarom kwaamt ge niet naar Engeland? Ge zoudt te Dover ons adres gevonden hebben.

— Ik wilde hier blijven voor mijn broeder... Maar toen brak een nog treuriger tijd aan. Zeke-
ren dag vernam ik, dat Raoul gevangen genomen
en naar Ieper gevoerd was. Ik trok naar die stad.
Ik vreesde, dat mijn broer als deserteur dood ge-
schoten zou worden. De Fransche republikeinen
moesten op hem nog boozter zijn dan op de ande-
ren, omdat hij een edelmanszoon was. Tot mijn
vreugde ontmoette ik Raoul vrij in een straat te
Ieper. Helaas! mijn blijdschap was van korten
duur. Raoul vertelde me, dat hij zijn leven ge-
kocht had met de belofte, de Franschen te helpen.
Ik smeekte hem, dit toch niet te doen. Ik wees er
hem op, dat hij aldus een verrader werd, want ik
begreep wel, dat hij oude deserteurs zou moeten
overleveren. Mijn broer lachte me uit. «Mijn leven
voor alles», zei hij. En er doen nu toch zoovelen
met de Franschen. Bedroefd keerde ik naar Tor-
hout terug.

— Ja, dat weet ik nog goed, zei Posteels. Ge-
waart er ziek van.

— Dagen en nachten dacht ik er over na, wat ik
kon doen, hernam Geraldine. En zoo kwam ik tot
het besluit mijn broer tegen te werken om zooveel
mogelijk zijn kwaad te herstellen. Ik voelde dat
als mijn plicht. Daarvoor moest ik naar de streek
van Ieper.

— En ik trachtte het u uit uw hoofd te praten,
zei de bezembinder.

— En ik ook, voegde zijn vrouw er bij. Maar
het hielp niet.

— En toen besloten we de jonkvrouw naar de
streek van Ieper te vergezellen, hernam Posteels.
Ze was zeer aan ons gehecht en wij hielden van
haar. Ze had ook onzen zoon geholpen, die van
uitputting in het bosch van Ichtegem gestorven is.
We verhuisden dus allen, want bezembinder kon
ik hier zoo wel zijn als te Torhout.

— En van toen af begon mijn werk, vervolgde
Geraldine. Ik nam den naam van Magda aan,
leurde met bezems...

— Ofschoon wij dat niet wilden, zei Posteels.

— Zoo kon ik veel spieden en nagaan waar er
deserteurs en andere vervolgd werden, sprak Ge-
raldine. Ik waarschuwde ze voor mijn broer, die
zich ook als deserteur uitgaf. O, wat schaamde ik
me dan! Ik moest wel een anderen naam aanne-
men, want moesten de menschen geweten hebben
dat ik een van Heilbeke was, ze zouden even
wantrouwend jegens mij geweest zijn als jegens
mijn broer. Soms ontmoette ik Raoul. Ik smeekte
hem dan zijn leven te beteren en met mij naar
Engeland uit te wijken. Hij weigerde. Ik besloot
hem nog meer tegen te werken en zoo veel goed
mogelijk te doen. De roovers maakten de streek
onveilig. Ik wist, dat veel Fransche soldaten bijge-
loovig waren, ondanks al hun praats. En zoo wa-
ren ook de roovers. Aldus kwam ik op het gedacht

me als een geheimzinnigen ruiter te vermommen. Ik had geld gespaard en kon een paard koopen. Zoo werd ik de Wilde Ruiter. En gelijk ik het voorzien had, velen hielden me voor een spookachtige verschijning en ontvluchtten me. Op die manier kon ik me diep in de bosschen wagen, eenzame reizigers beschermen...

— Zooals ik het ondervonden heb, zei Robert.

— Wel, uw portier had bericht ontvangen van uw komst en daarover te veel gebabbeld. En ik begreep, dat de roovers daar spionnen over uw terugkeer ingelicht konden zijn. Daarom besloot ik de wacht te houden op den weg.

— En ge hebt me het leven gered! zei Robert. O, ge hadt me toen moeten zeggen, dat ge Geraldine waart...

— Ik wilde het voor ieder verbergen, tot mijn broer tot inkeer zou gekomen zijn. Ik moest als een van Heilbeke een adellijken plicht vervullen, zonder dat men vermoedde wie ik was.

— Mij hebt ge het gezegd, sprak de oude priester. Ge hieldt den naam van uw geslacht hoog.

— Een wonderlijke geschiedenis, zei Robert. Ge hebt gehandeld als een hooge ridder, als een ware heldin. En ik wantrouwde u soms, niet als Wilden Ruiter, maar als Magda. Ik zag u met Raoul spreken en ik meende, dat gij samen konkeldet voor de roovers. Vergeef het mij.

— Mijn broer wist niet, dat ik de Wilde Rui-

ter was. Hij dacht, dat ik met bezems leurde om mijn kost te verdienen. Wanneer ik hem ontmoette, smeekte ik hem tot inkeer te komen. Dan sprak ik over onze ouders... Soms hoopte ik, dat hij zou luisteren, maar slecht gezelschap sleepte hem dan mee. En in dat gezelschap is hij gedood. Maar God zij dank, hij is boetvaardig gestorven. Ja, de schijn was tegen Magda, tegen mij ..

— Ge kondt uw voornaamheid als jonkvrouw niet geheel vermommen .. en de menschen hielden u voor hoovaardig. En ge waart zoo goed voor ons, zei Posteels.

De portier meldde, dat de notaris daar was.

— Ik wil dien man niet ontvangen, zei Geraldine. Hij heeft veel kwaad van mij gesproken, toen hij me voor een arme bezembindersdochter hield. Nu hij vernomen heeft, dat ik een jonkvrouw ben, wil hij zoete broodjes bakken...

— Zeg aan den notaris, dat ik hem nu niet kan ontvangen, gebod Robert tot den portier.

Geraldine had nog veel te vertellen.

Robert wilde, dat ze met Posteels en zijn vrouw eenige kamers van het kasteel bleef bewonen. En dat gebeurde.

De Fransche overheid nam eindelijk strenge maatregelen tegen de roovers. Gendarmen en soldaten doorzochten de bosschen.

Robert van Maare en eenige burgers hielpen hen.

Weldra werden de roovers gevangen genomen. Men kreeg ook den kapitein, Lodewijk Bakelandt, in handen. Hij verried eenige bendeleden.

Zoo werd de streek gezuiverd. Het meisje, dat Raoul gedood had, bleek ook tot de roovers te behoren, maar ze was naar Frankrijk gevlucht.

De bende kwam voor de rechtbank te Brugge. Bakelandt en de meeste roovers werden ter dood veroordeeld en op de Groote Markt onthoofd.

Van alle kanten trokken zwermen menschen naar Brugge om dat wreed schouwspel te zien.

Een jaar na den dood van Raoul huwden Robert van Maare en Geraldine van Heilbeke.

De oude priester zegende hun echtverbintenis in. De kerk was stampvol en al de menschen dachten nog eens aan den Wilden Ruiter.

Geraldine werd nu een liefdadige kasteelvrouwe. Nog heerschte Napoleon, die ook Vlaamsche jongens dwong voor hem te vechten. Velen weigerden en dikwijls zaten er op den Maaburg deserteurs verborgen.

Eindelijk braken er betere tijden aan en Robert en Geraldine deden hun best om in de streek de welvaart te herstellen en de bevolking te beschaven.

Posteels en zijn vrouw hadden in het kasteelpark een net huisje en een gelukkigen levensavond.

E I N D E.